

Aan de leden van de ABFR

Update informatie over het huidige en nieuwe pensioen

Beste leden

Update informatie

Op 10 december jl stuurde ik jullie een email met een stand van zaken mbt de pensioenontwikkelingen over de periode medio 2019 tot eind 2020. Er is daarna veel gebeurd. Het is spannend geworden. Op 17 maart vinden de 2^e kamer verkiezingen plaats en is het mogelijk om invloed op de besluitvorming over de pensioenplannen van Koolmees cs uit te oefenen. Zie verder.

De (actuele) financiële situatie

De cijfers van het ABP eind 2020 (bekend eind januari 2021) vergelijk ik hierna met die van 2019.

	2019	2020	opmerking
Vermogen mld	465	493	Toename 28 mld is 6%
Verplichtingen mld	476	529	Toename 53 mld is 11%
Dekkingsgraad %	97,8	93,2	gevolg van daling rekenrente
Rekenrente %	0,7	0,2	gevolg van verlaging door ECB

Bedenk dat het rendement na 2008 gemiddeld 9 (negen) % is en dat is uitstekend. Het is mede het gevolg van de stimuleringsmaatregelen van de ECB. Maar het effect op de door toedoen van de ECB verlaagde rente en daarmee de dekkingsgraad is veel groter. De basisrente is negatief geworden en varieert vanaf 2015 van ca -0,2 tot -0,4 %. De UFR (de lange rente /periode 20 jaar – ca 70 jaar) verhoogt de basisrente iets waardoor de uiteindelijke rekenrente iets boven nul komt. Maar het verschil van 9% rendement en het veilige/kunstmatige rendement is onwerkelijk groot (zekerheid is nu factor 45 en het was ooit ca 2). Zie verder

Grotere kans op korting volgens Koolmees

Koolmees heeft medio december gewezen op de preciaire situatie van sommige fondsen en dat er een korting dreigt van 15% als de dekkingsgraad in 2026 niet op 95% kan komen. Dan moet er al in 2022 gekort worden. Ik vind dat absurd. En die kans is groot. Het pensioengezag heeft al besloten om de achterstallige indexatie tot 2020 (20%) niet uit te keren omdat de dekking te laag is !!! Daar kan nog 15% plus de inflatie perioden 2020 -2026 (geschat 12%) bijkomen. De achterstand in koopkracht is dan $20 + 15 + 12 = 47\%$ ofwel de koopkracht is bijna gehalveerd. Dat mogen we (vakbonden en de politiek) niet laten gebeuren

Wat is de belangrijkste oorzaak?

De lage dekkingsgraad wordt veroorzaakt door de lage (risicovrije) rekenrente. De risicovrije rente (RTS) is in 2005 ingevoerd op aanraden van DNB. Dat de rente zo laag is wordt weer veroorzaakt door de overheid EU (de ECB) die vanaf 2015 de rente verlaagt en laag houdt tbv van het stimuleren van de economie. **De basisrente (de 6 maands SWAP Euribor) is vanaf 2015 negatief.** Een andere overheid (het pensioengezag Nederland (NL)) weet dat, maar kijkt de andere kant op en doet er niets aan. Zij denkt dat te kunnen doen omdat er afspraken zijn gemaakt in 2005 (RTS) en daar houdt zij zich aan ook al zijn de omstandigheden door de ingreep van de ECB fors veranderd. Ik noem dat ONBEHOORLIJK BESTUUR en dat is heel kwalijk en het schaadt het vertrouwen in het pensioengezag. Het ABP had na de bankencrisis 2008 gemiddeld 10 (tien) % rendement moeten maken om nu 100% dekking te hebben. Dat is onmogelijk en irreëel. Aan het onmogelijke is niemand gehouden. Ik mis bij het pensioengezag goed huisvaderschap (zie BW) mbt de zorg voor een goed pensioen, de deelnemers en de gepensioneerden.

Risico-analyse en evaluatie

Veel problemen in het verleden en die nu nog spelen kunnen voorkomen worden door

- **vooraf een risico-analyse te maken** zodat de scope van een goed werkend stelsel veel duidelijker is dan het nu is en er ontstaat een referentie
- **vooraf afspraken te maken over evaluatie**, bijvoorbeeld na 5 jaar globaal en na 10 jaar volledig. Het blijkt dat ondanks uitgebreide voorbereidingen toch onverwachte gebeurtenissen plaats vinden die voor grote problemen kunnen zorgen en die opgelost moeten worden op een evenwichtige manier. Deze punten heb ik ingebracht bij de CMHF en bij de consultatieronde Wet Toekomst Pensioenen

de politieke situatie.

Ik ga terug naar de vorige verkiezingen 2017. De neoliberale (meer markt) partijen VVD en D66 sloten een regeerakkoord met het CDA en de CU totaal op dat moment 76 zetels (van de 150). De neoliberalen wilden de pensioenen anders regelen. DNB, de toezichthouder had al diverse malen uitgesproken dat de situatie onhoudbaar was geworden. (het grote probleem was eigenlijk de rekenrente maar dat was te ingewikkeld, opm Co). De hervorming van het pensioenstelsel werd onderdeel van het regeerakkoord en de D66-minister van SZW Koolmees ging het doen. Bij het pensioenakkoord (juni 2019) is gekozen voor het premiecontract en is afgesproken dat het pensioengezag en de vakcentrales FNV, CNV en VCP een stuurgroep gingen formeren om de onduidelijkheden in het akkoord uit te werken. Er was 18 maanden voor gereserveerd maar Koolmees vond het na 12 maanden genoeg, hij had haast. FNV en CNV stemden (Juli 2020) in. De VCP zei geen ja en geen nee vanwege de onduidelijkheden over de afschaffing van de doorsneesystematiek. (kosten ca 60 miljard euro voor rekening van de fondsen). Dat was reden voor Koolmees om de VCP enige tijd uit te sluiten van overleg. Hij wilde alleen door met de partijen die instemden Dat noem ik ondemocratisch.

Op **17 maart** vinden de nieuwe **verkiezingen** voor de **2^e kamer** plaats.

Gangmakers voor de verandering van het pensioenstelsel zijn de neoliberale partijen ofwel de VVD en D66. Er wordt gewerkt aan een nieuwe wet. Er is nu een concept van 55 blz en een Memorie van Toelichting van 205 bladzijden. (Zie site van Wet Toekomst Pensioenen) Het valt op dat er diverse onderwerpen in staan waar nog geen overleg over is geweest. Onderwerpen die behandeld hadden kunnen/moeten worden door de eerder genoemde stuurgroep die al klaar was. De discussie zal dus nog plaats moeten vinden want het kan niet zo zijn dat er besloten is over belangrijke punten zonder dat dit overlegd is met vakbonden en fondsen. En daar lijkt het soms wel op. Ik denk hierbij aan discussie over het projectierendement wat in de plaats komt van de rekenrente. Dat is een essentieel onderwerp en daarover moet overlegd worden. Nmm is het goed als het projectierendement tenminste 4% is maar ik verneem bij gerucht dat er wordt gedacht aan 1 a 2%. Daar wordt het probleem niet mee opgelost. Zo zijn er meer belangrijke punten waarover gesproken is met de partijen maar waarvan de uitwerking binnenkamers plaatsvindt en dat kan niet. Ook Jacqueline van Langeraad die centraal punt van de CMHF is voor de pensioenen en lid is van het VerantwoordingsOrgaan van het ABP vraagt aandacht voor dit punt en strijdt voor verbetering.

De keuze voor het nieuwe contract wordt gedaan door de Pensioenkamer van het ABP. Daar lijkt voorkeur te zijn voor **het nieuwe solidaire contract**. Daar is sprake van een persoonlijke opbouw van het pensioen en een collectieve regeling van de risico's (overlijden, arbeidsongeschiktheid, levensverwachting). Dat contract lijkt op het huidige contract maar er zijn verschillen waar over later meer informatie komt.

Ik heb van insiders begrepen dat de vakbonden zo goed als uitgepraat zijn met het pensioengezag en vinden dat de politiek nu aan zet is voor een (voorlopig) oordeel. Zij hopen dat waar de vakbonden niet slaagden bij het pensioengezag, de 2^e kamer dat wel kan!

Wie het pensioen heel belangrijk vindt en veel last heeft van de huidige soms onbegrijpelijke invulling (prima resultaten en toch korten)! van de transitie/overgang en het nieuwe stelsel kan daarmee rekening houden bij de **verkiezing van de 2^e kamer op 17 maart** as. Ieder maakt zijn eigen afweging.